

Změny na úseku územní identifikace k 1. 7. 2010

V souvislosti s přijetím zákona č. 111/2009 Sb. o základních registrech, který zavádí tzv. základní registry, byl přijat doprovodný zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.

V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dochází v souvislosti se zavedením **Registru územní identifikace (dále jen „registr“)** zejména k následujícím změnám:

- v souvislosti se zápisem údajů do registru se mění některé postupy prováděné obcemi na úseku přidělování čísel budovám; současně se řeší, jaké doklady jsou třeba, aby obecní úřad mohl číslo budově přidělit
  - obecnímu úřadu se stanoví povinnost vydat vlastníku budovy písemný doklad o přidělení čísla popisného, evidenčního nebo orientačního
  - sjednocuje se právní úprava číslování domů podle zákona o obcích a zákona o hlavním městě Praze a současně se rozšiřuje využití čísla evidenčního na některé další typy budov.
  - významným principem je nově upravený zákaz označovat budovu již jednou přiděleným číslem popisným či evidenčním (nebude se vztahovat na čísla orientační);
  - v souvislosti se zápisem údajů do registru se rozšiřuje povinnost obcí týkající se názvů nově vzniklých částí obce, změny jejich názvů, zániku částí obce, názvů veřejných prostranství, aplikuje se registrační princip.
-

I. Změna zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

1. Sloučení obcí, připojení obce, oddělení části obce

V § 19 odst. 6 se stanoví obci (nově vzniklé obci nebo obci, která při připojení nezanikla) povinnost zaslat opis dohody o sloučení obcí nebo připojení obce Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, příslušnému katastrálnímu úřadu, příslušnému finančnímu úřadu a nově i Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu. V § 22 odst. 6 se stanoví krajskému úřadu povinnost zaslat opis pravomocného rozhodnutí o oddělení části obce Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu a nově i Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu.

Údaje o obcích budou vedeny v registru, který spravuje Český úřad zeměměřický a katastrální. Údaje o sloučení obcí nebo o připojení obce a údaje o oddělení části obce zapíše prostřednictvím informačního systému územní identifikace správce registru (§ 43 odst. 1 zákona o základních registrech).

2. Zřízení, připojení, zrušení městského obvodu nebo městské části statutárního města

V § 20 odst. 5 se stanoví statutárnímu městu povinnost zaslat opis rozhodnutí o zřízení, připojení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části Ministerstvu vnitra, příslušnému katastrálnímu a finančnímu úřadu a nově i Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu.

Údaje o městských obvodech a městských částech budou vedeny v registru. Údaje o zřízení, zrušení nebo připojení městského obvodu nebo městské části zapíše prostřednictvím informačního systému územní identifikace správce registru (§ 43 odst. 1 zákona o základních registrech).

3. Změna hranic obce

V § 26 se stanoví obci povinnost oznámit uzavření dohody o změně hranic obcí, při nichž nedochází ke sloučení obcí, připojení části obce nebo oddělení části obce, Ministerstvu financí, finančnímu úřadu a nově i příslušnému katastrálnímu úřadu.

Podle dosavadní úpravy se změny hranic obcí pouze projednají s příslušným katastrálním úřadem. Nově následnou informaci, že skutečně došlo k uzavření dohody o změně hranic obcí, oznámí obec příslušnému katastrálnímu úřadu, který hranice obcí vede v katastru nemovitostí. Údaje zapíše správce registru (§ 43 odst. 1 zákona o základních registrech).

4. Vznik, změna názvu, zánik částí obce

V § 28 odst. 2 se stanoví povinnost obci oznámit názvy nově vzniklých částí obce, změny jejich názvů a zánik částí obce Ministerstvu vnitra, příslušnému katastrálnímu úřadu a nově i Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu.

Údaje o částech obcí budou vedeny v registru. Názvy nově vzniklých částí obce, změny jejich názvů a zánik částí obce budou zapisovány do registru jeho správcem (§ 43 odst. 1 zákona o základních registrech).

V § 28 je doplněn odstavec 3, který zní: „(3) Ke vzniku, změně názvu nebo zániku částí obce a k pojmenování, přejmenování nebo zániku ulice nebo jiného veřejného prostranství dochází zápisem do registru územní identifikace, adres a nemovitostí podle zvláštního právního předpisu^{12a)}.“

^{12a)} Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

Zákon o základních registrech stanoví, že editorem názvů ulic a ostatních veřejných prostranství v registru budou obce (§ 43 odst. 3). Aplikuje se registrační princip, tzn. k pojmenování, přejmenování či zániku ulice či jiného veřejného prostranství dojde zápisem do tohoto registru.

5. Přidělování čísel popisných, čísel evidenčních, čísel orientačních

V § 31 jsou doplněny odstavce 2 a 3 včetně poznámky pod čarou č. 13a, které znějí:

„(2) Evidenčními čísly se označují

- a) stavby pro rodinnou rekreaci,
- b) stavby dočasné,
- c) budovy, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu s výjimkou
  1. staveb pro chovatelství o jednom nadzemním podlaží o zastavěné ploše do 16 m² a do 5 m výšky,
  2. zimních zahrad o jednom nadzemním podlaží a skleníků do 40 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky,
  3. přístřešků o jednom nadzemním podlaží, které slouží veřejné dopravě, a jiných veřejně přístupných přístřešků do 40 m² zastavěné plochy a do 4 m výšky.

(3) Samostatnými popisnými a evidenčními čísly se neoznačují příslušenství budovy^{13a)}, která jsou součástí jednoho celku.

^{13a)} § 121 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.“

Rozšiřuje se využití čísla evidenčního na některé další typy budov (dočasné stavby a některé stavby, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení /zde lze odkázat na § 103 odst. 1 písm. a) bod 4., 5. a 6. zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů/). Úprava umožní jejich zápis do registru, včetně údajů o jejich lokalizaci. Dosavadní právní úprava stanovila, že čísla popisnými se nemusí označovat vedlejší budovy. Tento pojem je však jen obtížně definovatelný. Vzhledem k tomu se přebírá právní terminologie z ustanovení § 14 odst. 2 zákona o hlavním městě Praze, který užívá pojem příslušenství budovy, definovaný v § 121 odst. 1 občanského zákoníku.

V § 31 odst. 5 je věta poslední nahrazena větami „Čísla popisná a evidenční, která byla přidělena, nelze užívat opakovaně, a to ani v případě přecíslování podle § 32 odst. 2. Číslo orientační se opakovaně přiděluje pouze v případě, že nová budova stojí na místě budovy zaniklé.“.

Jednoznačnost územní identifikace a adres vyžaduje uplatnit princip, podle kterého jednou přidělené číslo popisné již nemůže být přiděleno znovu. Přejícné ustanovení k tomuto bodu výslovně stanoví, že tato povinnost bude aplikovatelná až ode dne účinnosti novely, tzn. nebude třeba provádět žádné zpětné přecíslování budov. Naopak u čísel orientačních, aby se zajistila následnost řady těchto čísel v ulicích a zachovala se tak v nich snadná orientace, se stanoví, že budova stojící na místě dříve zaniklé budovy bude mít stejné číslo orientační jako budova původní.

Nový § 31a, včetně poznámky pod čarou č. 13b zní:

„§ 31a

(1) Čísla popisná a evidenční přiděluje obecní úřad

a) v případě nově vzniklé budovy, která je stavbou vyžadující stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu, na základě písemné výzvy příslušného stavebního úřadu^{13b)},

b) v ostatních případech na základě písemné žádosti vlastníka budovy, jejíž přílohou je geometrický plán a doklad, který osvědčuje, že budova byla uvedena do užívání; přílohy se nevyžadují, dochází-li na základě žádosti vlastníka budovy k přečíslování budovy již zapsané v katastru nemovitostí, anebo jde-li o budovy uvedené v § 31 odst. 2 písm. c).

(2) Obecní úřad sdělí v případě podle odstavce 1 písm. a) neprodleně příslušnému stavebnímu úřadu údaje o čísle popisném nebo evidenčním a jeho příslušnosti k části obce, popřípadě název ulice, do níž stavební objekt náleží, a údaje o čísle orientačním.

(3) O přidělení čísla popisného, evidenčního nebo orientačního vydá obecní úřad vlastníku budovy písemný doklad.

(4) Při zániku budovy obecní úřad přidělená čísla zruší.

(5) Při zániku ulice nebo jiného veřejného prostranství se přidělená čísla orientační zrušují.

(6) Při zániku části obce rozhodne obec o přečíslování budov v zanikající části obce.

(7) K očíslování, přečíslování nebo zrušení číslování budovy dochází zápisem do registru územní identifikace, adres a nemovitostí podle zvláštního právního předpisu^{12a)}.

^{12a)} Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

^{13b)} § 121 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 227/2009 Sb.

K odst. 1 až 3

Nový § 31a stanovuje postup a oznamování přidělení čísel a doklady potřebné k jejich přidělení. Tato úprava vychází ze stávajícího § 8 vyhlášky č. 326/2000 Sb., o způsobu označování ulic a ostatních veřejných prostranství názvy, o způsobu použití a umístění čísel k označení budov, o náležitostech ohlášení o přečíslování budov a o postupu a oznamování přidělení čísel a dokladech potřebných k přidělení čísel.

Smyslem navrhovaného ustanovení především je, aby příslušný obecní úřad měl před přidělením čísla popisného relevantní podklady, které by především prokazovaly existenci stavby. V souvislosti s tím, že stavební zákon rozšířil počet staveb, které nevyžadují kolaudační souhlas, nastala by situace, že takovéto stavby by nemohly řádně deklarovat svou existenci. Proto bude možné u těchto typů staveb doložit stavebníkem písemné oznámení, které oznámil příslušnému stavebnímu úřadu, o záměru započít s užíváním takové stavby.

V případě nových staveb zapisuje příslušný stavební úřad do registru některé údaje o budově (stavbě) a k tomuto zápisu potřebuje znát mj. identifikaci budovy (tzn. i její číslo popisné), kterou si vyžádá od příslušného obecního úřadu. Poté zapíše do registru jak číslo popisné, tak i další údaje o budově. V ostatních případech zapisuje do registru číslo budovy příslušný obecní úřad.

V případě přečíslování budovy na základě žádosti vlastníka již není třeba předkládat zákonem stanovené přílohy k žádosti, neboť obec disponuje bezplatným dálkovým přístupem k údajům katastru nemovitostí, jehož prostřednictvím si údaje o již v katastru zapsané budově může snadno a rychle ověřit. Dálkovým přístupem může obec získat jak výpis z katastru nemovitostí (ve všech případech), tak kopii katastrální mapy v katastrálních územích, ve kterých existuje katastrální mapa v digitální podobě. V katastrálních územích, ve kterých neexistuje katastrální mapa v digitální podobě, lze k ověření polohy budovy využít orientační mapu parcel, která je pro daný účel zcela postačující. Bylo by v rozporu se zásadou dobré správy, aby byl žadatel nucen opatřovat a hradit podklady, ke kterým má obec bezplatný přístup.

Výslovně se stanoví povinnost obce vydat vlastníku budovy doklad o přidělení čísla popisného, orientačního, evidenčního. Doklad je písemností vyhotovovanou orgánem obce v samostatné působnosti obce (§ 111 zákona o obcích) a obsahuje údaje o budově podle katastru nemovitostí (§ 4 vyhlášky č. 326/2000 Sb.).

K odst. 4

V případě zániku budovy (míněn je skutečný úplný zánik, nikoliv rekonstrukce) obecní úřad zruší čísla této budovy. Zrušení čísla budovy se provádí na základě dokladu o neexistenci stavby. V evidenci vedené obcí k číslování obec vede i údaj o dokladu, na jehož základě obecní úřad zrušení čísla provedl.

K odst. 5 a 6

V případě zániku části obce musí obec přečíslovat všechny budovy spadající do zanikající části obce novými čísly popisnými či evidenčními příslušnými k části obce, kam nově budovy spadají. Zánikem ulice nebo jiného veřejného prostranství (skutečným fyzickým zánikem ulice nebo přičleněním všech budov v ulici do ulice jiné) automaticky ze zákona zanikají příslušná čísla orientační.

K odst. 7

Aplikuje se registrační princip, tzn. aby k očíslování, přečíslování nebo zrušení číslování dojde zápisem do registru.

6. Čl. XCVIII zákona č. 227/2009 Sb. - Přejídná ustanovení k zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích

1. Pokud názvy ulic, silnic, náměstí, parků a mostů, jakož i dalších veřejných prostranství v téže obci, čísla popisná či evidenční v téže části obce a čísla orientační v téže ulici jsou shodná, obec rozhodne o změně jejich názvů, popřípadě čísel do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Vlastníci stavebních objektů, kterým podle dosavadní právní úpravy nebylo přiděleno číslo popisné ani evidenční a kterým se toto číslo přiděluje, požádají o přidělení čísla do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přejídná ustanovení zajistí, aby jednoznačnosti adres bylo dosaženo i u existujících objektů, u nichž tato jednoznačnost dosud zajištěna není.

II. Související ustanovení zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech

§ 46

Funkci editora vykonává obec, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města, městská část hlavního města Prahy a kraj v přenesené působnosti.

---

§ 69
Zmocňovací ustanovení

(1) Český úřad zeměměřický a katastrální vyhláškou stanoví

- a) způsob, formu a náležitosti vyjádření a parametry přesnosti lokalizačních údajů,
- b) způsob zápisu adresy,
- c) způsob vedení technickoekonomických atributů o územním prvku stavební objekt,
- d) způsob, jakým obce poskytují správci registru lokalizační údaje územních prvků a územně evidenčních jednotek,
- e) postup při zápisu údajů do registru územní identifikace obcemi a stavebními úřady a technické a bezpečnostní parametry,
- f) úplaty za poskytnutí údajů z registru územní identifikace tak, aby celkový příjem z jejich poskytování nepřesahoval náklady na shromažďování údajů registru, jejich vytváření, reprodukci a šíření,
- g) způsob a náležitosti zápisu identifikátorů územních prvků a územně evidenčních jednotek,
- h) provozní podmínky a popis rozhraní pro přístup k datům registru územní identifikace a nemovitostí a k vytěžování databáze způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Vláda stanoví nařízením harmonogram a technický způsob provedení opatření podle § 64 až 68.

Kontakty:

PhDr. Ivana Odarčenková, ředitelka odboru územní veřejné správy

Tel. 974 816 610, email: odarcenkova@mvcv.cz

Ing. Marek Vetyška, vedoucí oddělení podpory a členění územní veřejné správy

tel.: 974 816 636, e-mail: mvetyska@mvcv.cz